31982L0711

L 297/26 EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS 23.10.1982.

PADOMES DIREKTĪVA

(1982. gada 18. oktobris),

ar ko nosaka pamatnoteikumus, kuri ir nepieciešami, lai pārbaudītu tādu plastmasas materiālu un izstrādājumu sastāvdaļu migrāciju, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem

(82/711/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1976. gada 23. novembra Direktīvu 76/893/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz materiāliem un izstrādājumiem, kuri paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem [1], un jo īpaši tās 3. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu [2],

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu [3],

tā kā Direktīvas 76/893/EEK 2. pantā cita starpā ir noteikts, ka no materiāliem un izstrādājumiem pārtikas produktos nonākušās sastāvdaļas nevar sasniegt tādus daudzumus, ka tas var apdraudēt cilvēku veselību vai radīt nepieļaujamas izmaiņas pārtikas produktu sastāvā;

tā kā šā mērķa sasniegšanai attiecībā uz plastmasas materiāliem piemērots līdzeklis ir īpaša direktīva Direktīvas 76/893/EEK 3. pantā nozīmē, kuras vispārīgie noteikumi ir piemērojami arī konkrētajā gadījumā;

tā kā, ņemot vērā šīs problēmas sarežģītību, sākotnēji būtu jāpieņem pamatnoteikumi sastāvdaļu migrācijas kontrolei; tā kā tā kā šī direktīva neskar visus plastmasas materiālu un izstrādājumu aspektus; tā kā tādēļ būtu jāatļauj dalībvalstīm, no vienas puses, neprasīt marķējuma norādes, kuras paredzētas Direktīvas 76/893/EEK 7. pantā saskaņā ar šā panta 4. un 5. punktu, un, no otras puses, aizliegt tādu materiālu un izstrādājumu laišanu tirgū, kuri, kaut arī tie atbilst minētajā direktīvā paredzētajiem standartiem, neatbilst valsts noteikumiem par citiem iespējamiem standartiem, kas noteikti direktīvas 3. pantā, vai, ja tādu nav, kuri neatbilst minētās direktīvas 2. pantam;

tā kā, ņemot vērā to, ka nav vienkārši veikt analīzi migrācijas līmeņu noteikšanai pārtikas produktos, ir jāizvēlas konvencionāli testi (šķidrumi, kas var imitēt iekļuvi pārtikas produktos, un standarta nosacījumi izmēģinājumam), lai pēc iespējas precīzāk atveidotu migrācijas parādības, ko var izraisīt izstrādājuma saskare ar pārtikas produktu;

tā kā gadījumā, ja vēlāk izrādās, ka tādi testi neatspoguļo realitāti, ir jāatļauj dalībvalstīm tos uz laiku grozīt, līdz Kopienas lēmumam;

ar turpmākajām direktīvām, kuras pieņems saskaņā ar Direktīvas 76/893/EEK 10. punktā noteikto procedūru, noteiks šādas migrācijas kontrolei vajadzīgās analīzes metodes;

---

[1] OV L 340, 9.12.1976., 19. lpp.
[2] OV C 140, 5.6.1979., 173. lpp.
[3] OV C 227, 10.9.1979., 31. lpp.

tā kā pašreizējās analītiskās metodes neļauj noteikt visus apstākļus, saskaņā ar kuriem ir jāveic konvencionāli migrācijas testi attiecībā uz tiem materiāliem un izstrādājumiem, kas sastāv no diviem vai vairākiem slāņiem, no kuriem viens vai vairāki tikai daļēji ir no plastmasas; tā kā tādēļ lēmums par to, kā piemērot šo direktīvu attiecībā uz tādiem materiāliem un izstrādājumiem, ir jāpieņem vēlāk;

tā kā šīs direktīvas pielāgošana saskaņā ar tehnisko progresu ir izpildes pasākums; tā kā, lai vienkāršotu un paātrinātu šo procedūru, par to ir jāgādā Komisijai;

tā kā visos gadījumos, kad Padome pilnvaro Komisiju īstenot noteikumus attiecībā uz tiem plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, ir jānosaka procedūra ciešai dalībvalstu un Komisijas sadarbībai Pastāvīgajā pārtikas produktu komitejā, kura nodibināta saskaņā ar Lēmumu 69/414/EEK [1],

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šī direktīva ir īpaša Direktīvas 76/893/EEK 3. panta nozīmē.

2. Šī direktīva attiecas uz plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, tas ir, materiāliem un izstrādājumiem, kā arī to daļām:

a) kas sastāv vienīgi no plastmasas vai

b) kas sastāv no diviem vai vairākiem materiālu slāņiem, no kuriem katrs sastāv tikai no plastmasas, un kas ir savienoti ar līmvielām vai citiem līdzekļiem,

kuriem pabeigta produkta veidā ir paredzēts nonākt saskarē ar pārtikas produktiem vai kas saskaņā ar tiem paredzēto nolūku atrodas šādā saskarē.

3. Šajā direktīvā "plastmasas" ir lielmolekulāri organiski savienojumi, ko polimerizācijas, polikondensācijas, polipievienošanas vai kādā citā līdzīgā procesā iegūst no molekulām ar mazāku molekulmasu, vai ķīmiski izmainot dabīgās lielmolekulas. Par plastmasām uzskata arī silikonus un citus līdzīgus lielmolekulārus savienojumus. Šādiem lielmolekulāriem savienojumiem var pievienot citas vielas vai materiālus.

Pie "plastmasām" tomēr nepieskaita:

i) lakotu vai nelakotu reģenerētas celulozes plēvi;

ii) elastomērus un dabīgo vai sintētisko kaučuku;

iii) papīru un kartonu, kas ir vai nav modificēts, pievienojot plastmasu;

iv) virsmas pārklājumus, ko iegūst no:

— parafīniem, to skaitā sintētiskajiem parafīniem un/vai sīkkristāliskiem vaskiem,

— pirmajā ievilkumā minēto vasku maisījumiem un/vai to maisījumiem ar plastmasām.

4. Šī direktīva neattiecas uz tiem materiāliem un izstrādājumiem, kas sastāv no diviem vai vairākiem slāņiem, no kuriem viens vai vairāki tikai daļēji ir no plastmasas, pat tad, ja tas slānis, kuram paredzēts tieši saskarties ar pārtikas produktiem, sastāv tikai no plastmasas.

Lēmumu par šīs direktīvas piemērošanu attiecībā uz šā punkta pirmajā daļā minētajiem materiāliem un izstrādājumiem un par tās pielāgošanu vajadzības gadījumā pieņem vēlāk.

2. pants

1. Šīs direktīvas 1. pantā paredzēto materiālu un izstrādājumu sastāvdaļu migrācijas līmenis pārtikas produktos vai uz tiem nevar pārsniegt limitus, kas noteikti sarakstos, kur uzskaitītas vielas, kuras atļauts izmantot, izņemot visas citas vielas.

2. Gadījumā, ja nav saskaņā ar Direktīvas 76/893/EEK 9. pantu noteiktu analīzes metožu, ar kurām ir iespējams noteikt migrācijas līmeni pārtikas produktos, šādu līmeni nosaka šīs direktīvas pielikuma I nodaļā uzskaitītajos pārtikas produktu aizstājējos.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un saskaņā ar Līguma 100. pantā paredzēto procedūru sastāda tādu vielu vai matēriju sarakstu, kuru izmantojums ir atļauts, izņemot visas citas vielas, un sarakstu attiecībā uz pārtikas aizstājējiem, kas izmantojami katram pārtikas produktam vai pārtikas produktu grupai, kā arī nosaka to koncentrāciju.

3. pants

1. Migrācijas kontroli pārtikas aizstājējos veic, izmantojot konvencionālus migrācijas testus, kuru pamatnoteikumi ir paredzēti šīs direktīvas pielikumā.

2. a) Tomēr tad, ja kādai dalībvalstij sakarā ar to, ka iegūta jauna informācija vai pārvērtēta kopš šīs direktīvas pieņemšanas rīcībā esošā informācija, ir pamatoti iemesli pieņemt, ka pielikuma pamatnoteikumi migrācijas testiem attiecībā uz kādu konkrētu plastmasas materiālu vai izstrādājumu ir tehniski nepiemēroti vai ka faktiskie izmantošanas apstākļi būtiski atšķiras no šā pielikuma tabulā paredzētajiem testa apstākļiem, tad šī dalībvalsts var, tās teritorijā un tikai šajā īpašajā gadījumā uz laiku pārtraukt šajā pielikumā paredzēto pamatnoteikumu piemērošanu un atļaut izmantot vairāk atbilstīgus pamatnoteikumus. Tā par to nekavējoties informē pārējās dalībvalstis un Komisiju un norāda sava lēmuma iemeslus.

[1] OV L 291, 19.11.1969., 9. lpp.

b) Komisija pēc iespējas ātri izskata attiecīgās dalībvalsts norādītos iemeslus un apspriežas ar dalībvalstīm Pastāvīgās pārtikas produktu komitejā, tad nekavējoties izsaka savu atzinumu un veic attiecīgus pasākumus.

c) Ja Komisija uzskata, ka šajā direktīvā ir nepieciešami grozījumi, lai mazinātu šā punkta a) apakšpunktā minētās grūtības, tad tā uzsāk Direktīvas 76/893/EEK 10. pantā paredzēto procedūru; šajā gadījumā tā dalībvalsts, kas ir pieņēmusi vairāk atbilstīgus pamatnoteikumus, tos var saglabāt, kamēr minētie grozījumi stājas spēkā.

4. pants

Šīs direktīvas pielikuma II nodaļu, ņemot vērā zinātniskās pieredzes un tehnikas attīstību, pielāgo saskaņā ar Direktīvas 76/893/EEK 10. pantā paredzēto procedūru.

5. pants

Šī direktīva neskar tos valsts noteikumus, kas attiecas uz citiem Direktīvas 76/893/EEK 3. pantā paredzētajiem noteikumiem, ne arī tās iespējas, kas dotas dalībvalstīm saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 4. un 5. punktu.

6. pants

Dalībvalstis nodrošina atbilstību šīs direktīvas prasībām, vēlākais, brīdī, kad ir īstenota īpašā direktīva, ar kuru nosaka limitus, kas ir paredzēti šīs direktīvas 2. panta 1. punktā.

7. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1982. gada 18. oktobrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

N. A. KOFOED

PIELIKUMS

PAMATNOTEIKUMI MIGRĀCIJAS PĀRBAUDEI PĀRTIKAS PRODUKTU AIZSTĀJĒJOS

Migrāciju pārtikas produktu aizstājējos nosaka, izmantojot šā pielikuma I nodaļā noteiktos pārtikas produktu aizstājējus un saskaņā ar tādiem testa apstākļiem, kas ir paredzēti šā pielikuma II nodaļā.

I NODAĻA

Pārtikas aizstājēji

1. *Vispārējs gadījums: plastmasas materiāli un izstrādājumi, kas paredzēti saskarei ar visa veida pārtikas produktiem*

   Testus veic, izmantojot visus še turpmāk minētos pārtikas aizstājējus, katram pārtikas aizstājējam ņemot jaunu plastmasas materiāla vai izstrādājuma testa paraugu:

   — destilēts ūdens vai līdzvērtīgas kvalitātes ūdens (= A aizstājējs),

   — % etiķskābe (m/V) ūdens šķīdumā (= B aizstājējs),

   — % etanols (etilspirts) (V/V) ūdens šķīdumā (= C aizstājējs),

   — rektificētā olīveļļa [1]; ja ar analīzes metodi saistītu pamatotu tehnisku iemeslu dēļ ir nepieciešams izmantot citus pārtikas aizstājējus, olīveļļa ir jāaizvieto ar sintētisko triglicerīdu maisījumu [2] vai ar saulespuķu eļļu (= D aizstājējs).

2. *Īpašs gadījums: plastmasas materiāli un izstrādājumi, kas paredzēti saskarei ar vienu pārtikas produktu vai ar vienu konkrētu pārtikas produktu grupu*

   Testus veic:

   — izmantojot tikai tādus pārtikas produktu aizstājējus, kas šīs direktīvā 2. panta 3. punktā paredzētajā sarakstā norādīti kā piemēroti šim pārtikas produktam vai produktu grupai,

   — ja pārtikas produkts vai produktu grupa nav iekļauta pirmajā ievilkumā minētajā sarakstā, izvēloties tādu pārtikas produkta aizstājēju vai aizstājējus šā pielikuma I nodaļā, kas vistuvāk atbilst šā pārtikas produkta vai produktu grupas ekstrahēšanas spējai.

II NODAĻA

Testa apstākļi (ilgums un temperatūra)

1. Migrācijas testu veic, no šā pielikuma tabulas izvēloties tos laikposmus un temperatūras, kādi vistuvāk atbilst šo pētāmo plastmasas materiālu vai izstrādājumu parastajiem vai paredzamajiem saskares apstākļiem.

2. Ja plastmasas materiāls vai izstrādājums ir paredzēts izmantošanai īsos intervālos saskaņā ar vairākiem šā pielikuma tabulas 1. ailē paredzētajiem apstākļiem, migrāciju nosaka, pakāpeniski pakļaujot šo materiālu vai izstrādājumu visiem atbilstošiem testa apstākļiem, kas minēti šīs tabulas 2. ailē, izmantojot vienu un to pašu pārtikas produkta aizstājēju.

3. Attiecībā uz kādu konkrētu testa ilgumu, ja plastmasas materiāls vai izstrādājums iztur pārbaudi kādā augstākā temperatūrā, nav nepieciešams atkārtot testu zemākā temperatūrā.

   Attiecībā uz kādu konkrētu testa temperatūru, ja plastmasas materiāls vai izstrādājums iztur pārbaudi, piemērojot kādu ilgāku laikposmu, nav testu nepieciešams atkārtot, piemērojot kādu īsāku laikposmu.

---

[1] Rektificētās olīveļļas īpašības:
— joda skaitlis (*Wijs*) = 80 līdz 88,
— refrakcijas koeficients 25 °C grādos = 1,4665 līdz 1,4679,
— skābums (izteikts oleīnskābes %) = 0,5 % maksimāli,
— peroksīda skaitlis (izteikts skābekļa miliekvivalentos uz 1 kg eļļas) = 10 maksimāli.

[2] Sintētisko triglicerīdu standartmaisījuma īpašības, kā aprakstīts *K. Figge* rakstā "*Food cosmet. Toxicol*" 10 (1972) 815.

4. Ja plastmasas materiālu vai izstrādājumu faktiski var izmantot jebkuros saskares laika vai temperatūras apstākļos, tad veic tikai desmit dienu testus 40 °C temperatūrā un divu stundu testus 70 °C temperatūrā; šos testus vispārēji uzskata par visstingrākajiem.

   Ja izmanto D aizstājēju (rektificēto olīveļļu vai tās aizvietotājus), testus veic tikai desmit dienas 40 °C temperatūrā.

5. Ja atklājas, ka šo testu veikšana saskaņā ar šā pielikuma tabulā paredzētajiem nosacījumiem izraisa fiziskas vai kādas citas izmaiņas plastmasas materiālā vai izstrādājumā, kuras šajā materiālā vai izstrādājumā nenotiek parastos vai paredzamos izmantošanas apstākļos, migrācijas pārbaudi veic saskaņā ar tādiem apstākļiem, kas ir vairāk piemēroti šim konkrētajam gadījumam.

TABULA

Testa apstākļi (ilgums (t) un temperatūra (T)), ko izvēlas saskaņā ar saskares apstākļiem parastā izmantojumā

Saskares apstākļi faktiskajā izmantošanā	Testa apstākļi
1	2
1. **Saskares laiks: t > 24 stundas**	
1.1. T ≤ 5 °C	10 dienas 5 °C temperatūrā
1.2. 5 °C < T ≤ 40 °C [1]	10 dienas 40 °C temperatūrā
2. **Saskares laiks: 2 stundas ≤ t ≤ 24 stundas**	
2.1. T ≤ 5 °C	24 stundas 5 °C temperatūrā
2.2. 5 °C < T ≤ 40 °C	24 stundas 40 °C temperatūrā
2.3. T > 40 °C	Saskaņā ar valsts tiesību aktiem
3. **Saskares laiks: t < 2 stundas**	
3.1. T ≤ 5 °C	2 stundas 5 °C temperatūrā
3.2. 5 °C < T ≤ 40 °C	2 stundas 40 °C temperatūrā
3.3. 40 °C < T ≤ 70 °C	2 stundas 70 °C temperatūrā
3.4. 70 °C < T ≤ 100 °C	1 stunda 100 °C temperatūrā
3.5. 100 °C < T ≤ 121 °C	30 minūtes 121 °C temperatūrā
3.6. T > 121 °C	Saskaņā ar valsts tiesību aktiem

[1] Tiem plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, kam paredzēts nonākt saskarē ar pārtikas produktiem, kuriem etiķetējumā vai likumā norādītā uzglabāšanas temperatūra nesasniedz 20 °C, testa apstākļi ir 10 dienas 20 °C temperatūrā.